

รายงานเข้าร่วมประชุม

the Asia-Pacific Forum for School Safety Promotion

ณ the Ikeda Elementary School

attached to Osaka Kyoiku University,

Midorigoaka1-5-1,Ikeda-city, Osaka Prefecture Japan

4-6 March 2010

โดย

น.ส. ชฎาพร สุขสิริวรรณ

โครงการโรงเรียนปลอดภัย

1) ความเป็นมา

มิถุนายน 2001 (พ.ศ.2544) ได้มีชายถือมีดเข้าทำร้ายนักเรียน grade 1st และ 2nd โดยฆ่าเด็กนักเรียนเสียชีวิต 8 คน และมีผู้รับบาดเจ็บเป็นนักเรียนอีก 13 คนและครู 2 คน ในโรงเรียน Ikeda Elementary School

เรื่องเศร้าและน่าตกใจนี้ นำไปสู่มาตรการและนโยบายการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน เพื่อให้การคุ้มครองแก่เด็กและประชาชนทั้งในสังคมโรงเรียนและชุมชน

โดย Osaka Kyoiku University ต้นสังกัดโรงเรียนได้ขับเคลื่อนกลุ่มผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน เพื่อร่วมสร้างความปลอดภัย และกำหนดว่า ครูและผู้ใหญ่ทุกคนต้องตระหนักถึงความสำคัญว่าเด็กต้องมีความปลอดภัย โดยมีมาตรการและแผนงานรองรับความปลอดภัยของนักเรียนในโรงเรียนใหม่ทั้งหมด ทั้งการเปลี่ยนแปลงอาคาร สิ่งแวดล้อม การกำหนดบทบาทของผู้เฝ้าดูแล มีอาสาสมัคร และระบบการช่วยเหลือเมื่อมีเหตุร้ายเกิดขึ้น รวมทั้งสร้างอนุสาวรีย์เพื่อรำลึกถึงความสูญเสีย ไว้เมื่อมิถุนายน 2004 (พ.ศ.2547) นอกจากนี้ ยังมีการผ่านกฎหมาย School Health and Safety Act ปี 2009 เพื่อให้เห็นว่าทั้งครู ผู้ปกครอง และสถาบันในชุมชน ต้องทำงานร่วมกันในการสร้างความปลอดภัยให้เกิดขึ้นกับเด็กทุกคน

จากการดำเนินงานดังกล่าว Dr. Daisuke FUITA (Prof. Osaka Kyoiku University and Principal of Ikeda Primary School) ได้นำเสนอรายงาน International Safe School Designation Application แก่ International Safe Schools a Program of the World Health Organization Collaborating Centre on Community Safety Promotion เพื่อขอการรับรองเป็นโรงเรียน International Safe School

ดังนั้น เพื่อการขับเคลื่อนนโยบายและตัวอย่างการดำเนินงานโรงเรียนปลอดภัย จึงได้มีการจัดการประชุม the Asia-Pacific Forum for School Safety Promotion ขึ้น โดยมีนักวิชาการ ครูอาจารย์ทั้งในและต่างประเทศ และผู้สนใจเข้าร่วมแลกเปลี่ยน

ทั้งนี้ ได้มีผู้แทนจากประเทศไทยเข้าร่วม โดยเชิญ น.ส.เยาวมาลย์ รัญญา ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนสวนบัว นำเสนอการจัดการความปลอดภัยโรงเรียนสวนบัว (Poster Presentation) และน.ส.ชฎาพร สุขสิริวรรณ นักวิจัยศูนย์วิจัย ฯ เข้าร่วมประชุม เดินทางไปวันที่ 2 มีนาคม 2553 และกลับวันที่ 6 มีนาคม 2553

2) กำหนดการ

Ceremony for Certification of International Safe School and International Forum
March 5 (Fri), 2010

08 : 00 Departure from New Hankyu Hotel by a private bus ⇒ Ikeda Primary School (Arrival 9:00)

09 : 30 ~ 11 : 30 Ceremony for Certification of International Safe School
(Gymnasium Hall at Ikeda Primary School)

12 : 00 ~ 13 : 00 Lunch

13 : 30 ~ 17 : 00 Forum in Implementation of School Safety in Asia ▪ Pacific Regions
(Gymnasium Hall at Ikeda Primary School)

* Efforts for Implementation of School Safety in Asia ▪ Pacific Regions (13 : 50 ~ 16 : 40)

Coordinator: Dr. Daisuke FUITA (Prof. of Osaka Kyoiku University and Principal of
Ikeda Primary School)

Symposiasts

- Efforts for School Safety in China

韓 民 (Deputy Director General, The National Center for Education
Development Research, Ministry of Education of the People's Republic of China)

- Efforts for School Safety in Thailand

Dr. Benjalug Namfa (Director, Bureau of Academic Affairs and Education Standards,
Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education Thailand)

- Efforts for School Safety in Malaysia

Tuan Haji Zulkifly bin Mohd Wazir (Director, the Day School Management Division,
Ministry of Education Malaysia)

* Panel Presentation of International Safe School from each country (15 : 40 ~ 16 : 10)

Ikeda Primary School (Japan), Jung Ja Primary School (Korea),
Suan -Bua Primary School (Thailand), 康樂 Primary School (Taiwan)

* Remarks from appointed persons

Dr. Max Vosskuhler (Chair of the International Safe Schools Committee, Peaceful
Resources Center - an Affiliate Safe Community Support Centre for the WHO Collaborating
Centre on Community Safety Promotion, U.S.A.)

Dr. Joon-Pil, Cho (Professor, Ajou University School of Medicine, Chair of 19th
International Conference on Safe Communities, Republic of Korea)

Dr. Takashi ETO (Professor, University of Tokyo, Board Chairman of Japanese
Society of Safety Promotion)

Prof. Yoshio TODA (Hamamatsu University, Board Chairman of the Japanese
Association of Safety Education)

19 : 00 ~ 21 : 30 Dinner Party for Certification of International Safe School
(Kohaku no Ma, Takarazuka Hotel)

22 : 00 Departure from Takarazuka Hotel (Private Bus) ⇒ New Hankyu Hotel (Arrival 23:00)

3) รายงานเข้าร่วมประชุม

1. กิจกรรม **Ceremony for Certification of International Safe School** เป็นกิจกรรมที่เรียบง่าย ที่ควรนำมาประยุกต์ใช้

สถานที่จัดเป็น Gymnasium Hall at Ikeda Primary School โดยติดชื่อไว้ที่ผนังเพดานไว้ ทุกคนนั่งประจำที่ตนเอง แบ่งเป็น 2 ฝั่ง ฝั่งแขกและนักวิชาการ ส่วนอีกฝั่งเป็นนักเรียนประถมศึกษาที่นั่งกันเรียบร้อย ไม่คุยเสียงดังหรือเล่นกัน

บนเวทีมีธงชาติญี่ปุ่นติดไว้ และจัดเวที ที่มีบุคคลสำคัญลงนามรับรองโรงเรียนปลอดภัย 6 ท่าน จากนั้น ได้เรียนเชิญให้ทุกคนยืนตรงเพื่อเคารพและร้องเพลงชาติญี่ปุ่น หลังจากนั้นได้เรียนเชิญ Dr. Max Vosskuhler (Chair of the International Safe Schools Committee, Peaceful Resources Center - an Affiliate Safe Community Support Centre for the WHO Collaborating Centre on Community Safety Promotion, U.S.A.) และ กรรมการสำคัญอื่นๆ เพื่อลงนามในเอกสาร และส่งมอบเอกสารแก่ Dr. Daisuke FUITA แขกผู้มีเกียรติจากประเทศไทย เกาหลี จีน ไต้หวัน มาเลเซีย ได้มอบของขวัญแสดงความยินดี

Dr. Daisuke FUITA กล่าวขอบคุณ และกล่าวถึง International Safe School (ISS) ไม่ใช่รางวัลความสำเร็จ แต่เป็นการบอกถึงว่าโรงเรียนกำลังพยายามร่วมมือกับชุมชนเพื่อให้สร้างความปลอดภัยให้เกิดขึ้นกับเด็ก Ikeda Elementary School เป็นโรงเรียนแรกในประเทศญี่ปุ่นที่ได้รับการรับรองโดยทางโรงเรียนมีการจัดความปลอดภัยหลังเกิดเหตุร้ายได้แก่ การติดตั้งสัญญาณเตือนอันตรายกว่า 300 เครื่องทั้งใน และรอบโรงเรียน การรายงานการกลับบ้านนักเรียนผ่านระบบ internet มีฐานข้อมูลการบาดเจ็บนักเรียน ครูและผู้ปกครองร่วมกันสร้างนโยบายความปลอดภัย นักเรียนช่วยเหลือชุมชน บำเพ็ญประโยชน์ และการชั่งแผนฉุกเฉินตามที่วางไว้ และเน้นย้ำตาม motto ที่ว่า "I love the earth and all creatures on it."

จากนั้น พิธีกรแนะนำแขกสำคัญได้แก่ ผู้แทนผู้ว่าจังหวัด Governor of Osaka ผู้อำนวยการ Mayor of Ikeda City อธิการบดี President of Osaka Kyoiku University ครู ผู้แทนผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และอื่น ๆ

นอกจากนี้มีการแสดงตีกลองญี่ปุ่นของนักเรียนหญิง การร้องเพลง และการนำเสนอเรื่อง Approach to the safety studies และ Pronouncement of International Safe School โดยเป็นการนำเสนอของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่4-6 ที่น่าประทับใจอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้เกียรติ มารยาทในการเข้าร่วมในห้องประชุม ความร่วมมือและพร้อมเพรียง จากที่นักเรียนคนแรกต้องยืนรอให้คนสุดท้ายมาถึงจึงนั่งลงพร้อมกันได้ สมควรนำมาใช้ในโรงเรียนเรา

เสร็จเวทีเช้า เจ้าภาพจัดอาหารกล่องและชา 1 ขวดให้แขกรับประทานกัน รูปลักษณะกล่องข้าวเที่ยงสวยงาม ทำจากไม้ไผ่หุ้มด้วยผ้าสีครีมอีกชั้น เมื่อแกะออกเป็นกล่องข้าว 2 ชั้น เป็นข้าวเหนียว 2

ชนิดในกล่องชั้นแรก และกล่องกับข้าวที่หลากหลายในชั้นสอง ทุกท่านรับประทานหมด ไม่เหลือทิ้ง เห็นว่าเป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แสดงออกถึงวัฒนธรรมที่อนุรักษ์ไว้ และความพอเพียง

2. เยี่ยมชมโรงเรียน

สภาพทั่วไปสะอาด และเป็นระเบียบอย่างมาก โรงเรียนได้ปรับปรุงผนังตึกจากที่บเป็นกระจก เพื่อให้ทุกคนมองเห็นกันได้ง่าย ซึ่งได้ถมาถึงการบาดเจ็บของนักเรียนเดินชนหรือวิ่งกระแทกกระจก ซึ่งไม่เคยปรากฏ

เริ่มจากทุกคนต้องมีบัตรแสดง เปลี่ยนรองเท้าเพื่อเดินชมอาคารเรียนโดยรอบ มีการแสดงความยินดีต้อนรับจากภาพและภาษาที่นักเรียนได้ทำไว้ ทำให้แขกจากทุกประเทศประทับใจกันอย่างยิ่ง

ได้มีโอกาสชมห้องเรียนเป็นห้องเปิดโล่ง โดยจะมีห้องทำงานครูอยู่ในพื้นที่เดียวกัน มีจุดสัญญาณ alarm เมื่อกดเรียก จนผู้แนะนำบอกไม่ให้เราลองกดเล่น และอุปกรณ์กันคนร้าย 2 ชั้น เป็นกำบังพลาสติก และเป็นท่อนเหล็กโค้งอีก 1 อัน

ห้องพยาบาล มีครูผ่านการอบรมด้านการพยาบาล และมีแพทย์เป็นที่ปรึกษามาตรฐานเยี่ยม มี Injury record ในคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนลงเมื่อเกิดบาดเจ็บ นักเรียนต้องเรียนการช่วยเหลือชีวิต

เบื้องต้น CPR มีเครื่องมือและอุปกรณ์การช่วยเหลือเด็กป่วยและบาดเจ็บอย่างครบถ้วน และมีทางออกฉุกเฉิน ทุกคนในโรงเรียนต้องซ้อมเรื่องอัคคีภัย แผ่นดินไหว และสึนามิ ปีละ 1 ครั้ง โดยมีการสอนเรื่องความรู้ก่อน และบอกวันที่ซ้อมหนีอพยพ

ห้องเรียนที่เคยเป็นที่เกิดเหตุโศกนาฏกรรมได้ถูกปรับเปลี่ยนเป็นห้องพักผ่อนนันทนาการแทน รวมทั้งมีอนุสาวรีย์กระดิ่ง 8 อัน ที่ได้ชมกัน

3. การอภิปราย Efforts for Implementation of School Safety in Asia Pacific Regions

มีผู้นำเสนอมมาจาก 3 ประเทศ ได้แก่จีน ไทย และมาเลเซีย โดยดร.เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ นำเสนอเรื่องโรงเรียนเพื่อนเด็ก และการให้การศึกษเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติ

ส่วนโรงเรียนสวนบัว ในฐานะ 1 ใน 2 โรงเรียน ที่ได้รับการรับรอง ISS จาก Safe School Community International Accreditation Programme (SSCIAP) ของ Safe Communities Foundation New Zealand(SCFNZ)ซึ่งเป็นโครงการหนึ่งของ WHO Collaborating Centre on Community Safety Promotion นำเสนอการดำเนินงานโรงเรียนปลอดภัยสวนบัว ซึ่งมีผู้สนใจแลกเปลี่ยนและซักถาม

4) ประสบการณ์ในประเทศญี่ปุ่น

ญี่ปุ่นเป็นประเทศพัฒนา ที่มีความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจอย่างมาก ได้มีโอกาสศึกษาและท่องเที่ยวในเมือง Osaka และ Kyoto ที่สรุปเป็นประสบการณ์ได้ดังนี้

1. เมืองแห่งเทคโนโลยี ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีมีมากที่เน้นความสะดวกสบาย เช่น ก๊อคน้ำเป็นระบบเลเซอร์ เมื่อมีน้ำไหลออก ห้องสุขาใช้ระบบกดปุ่มทำความสะอาด ใช้คอมพิวเตอร์ในการขายตั๋วท่องเที่ยว โทรศัพท์มือถือถือหลากหลาย
2. เมืองแห่งการจัดระบบคมนาคม ความครบวงจรคมนาคมขนส่งที่อำนวยความสะดวกประชาชน เช่น จากการจัดระบบรถไฟ รถไฟใต้ดิน รถเมล์ ตรงเวลา มีความปลอดภัยสูง และครอบคลุมตามความต้องการ ใช้คอมพิวเตอร์ในการขายตั๋วรถและมีพนักงานคอยอำนวยความสะดวก เห็นได้ว่าช่วยลดมลภาวะและประหยัดเชื้อเพลิงอย่างยิ่ง ส่วนรถยนต์ที่ใช้เป็นขนาดเล็ก พบผู้ขับขีรถจักรยานยนต์บ้าง ใส่หมวกนิรภัยทุกคน
3. เมืองแห่งความเร่งรีบ ช่วงเวลาทำงานและเลิกงานจะเห็นประชาชนเร่งรีบไปขึ้นรถ ไปที่ทำงานและกลับบ้าน ทุกคนจะเดินเร็วและรีบมาก บางคนยืนทานอาหารเข้าอย่างเร่งด่วนในร้านยืนทาน เป็นต้น นอกจากนี้ เราพบว่าประชาชนส่วนใหญ่เร่งรีบไปซื้ออาหารเย็นก่อนเข้าบ้านที่ห้างหรือซูเปอร์มาร์เก็ตใหญ่ ๆ ลักษณะเป็นกล่องอาหาร(Bento)
4. เมืองแห่งความสะดวกและระเบียบ ไม่พบการทิ้งขยะ มีการจัดแบ่งถังใส่ขยะเป็น 4 อันใน 1 ชุด แม้แต่ห้องน้ำที่สาธารณะและแหล่งท่องเที่ยว สะอาดและปลอดภัย ประชาชนมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎที่ตั้งไว้อย่างเคร่งครัด เห็นจากโรงแรมที่ให้บริการมีกฎระเบียบที่ลูกค้าต้องปฏิบัติตาม
5. เมืองแห่งมารยาทอันดี ชาวญี่ปุ่นมีมารยาทและให้เกียรติกันเองอย่างมาก แม้แต่เจ้าหน้าที่ในรถไฟก่อนเปิดปิดประตูยังก้มโค้งผู้โดยสารก่อนทุกครั้ง
6. เมืองแห่งมิตร ถึงแม้ว่าเราจะเป็นแขกแปลกหน้าก็ตาม ชาวญี่ปุ่นพยายามให้ความช่วยเหลืออย่างดีเยี่ยมและอบอุ่นใจอย่างมาก ถึงแม้ว่าจะมีอุปสรรคด้านภาษา ที่ไม่พูดและพูดไม่ได้ภาษาอังกฤษ แต่สถานที่ท่องเที่ยวมีภาษาอังกฤษ
7. เมืองแห่งความสวยงาม ทั้งด้านธรรมชาติ ศิลปกรรม โบราณสถาน กล่องบรรจุภัณฑ์ขนม อาหาร เสื้อผ้า วัฒนธรรม ที่มีความประณีต ละเอียดอ่อน จนน่าเลียนแบบในการพัฒนาสินค้าในประเทศไทย

5) ความเห็นอื่น

เชื่อว่า การที่ประเทศญี่ปุ่นมีการพัฒนาและความเจริญอย่างมากมานั้น มาจากประชาชน ที่มีความคิดและความตั้งใจร่วมมือกันในการปฏิบัติตามสิ่งที่วางแนวปฏิบัติกันไว้ ที่มีใจมีตัวตั้งที่ตัวเงินอย่างเดียว นอกจากนี้ความซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นที่นำไปสู่ความสำเร็จหลาย ๆ ด้านด้วยกัน

6) ขอขอบคุณ

Dr. Daisuke FUITA

รศ.อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
ในการสนับสนุนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ครั้งนี้

น.ส. ชฎาพร สุขสิริวรรณ

15 มีนาคม 2553